

ZALA VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

VÉDEKEZÉSI FELHÍVÁS

A Zala Vármegyei Kormányhivatal, mint növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró szerv (továbbiakban élelmiszerlánc-felügyeleti szerv) a felsorolt települések szőlő ültetvényeiben a 2013 - 2024. évek növény-egészségügyi felderítései során szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma (Grapevine flavescence dorée phytoplasma) zárlati károsító okozta fertőzést állapított meg, mely következtében a felsorolt településekre vonatkozóan

**N Ö V É N Y - E G É S Z S É G Ü G Y I Z Á R L A T - o t
r e n d e l t e l .**

A zárlati károsítóval fertőzött, illetve a fertőzés tüneteit mutató szőlő ültetvények 1 km-es körzetében lévő települések érintett bel- és külterületi (zártkerti) - ingatlanain található szőlő ültetvényeket és szőlő növényeket **fertőzött körzetté** nyilvánította.

A fertőzött területek 3 km-es körzetében lévő települések érintett bel- és külterületi (zártkerti) - ingatlanain található szőlő ültetvényeket és szőlő növényeket **védő (puffer) körzetté** jelölte ki.

A fertőzött körzetet és védő (puffer) körzetet körülhatárolt területté nyilvánította.

A szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma ellen jelenleg növényvédő szer nem áll rendelkezésre, ezért a hatékony védekezési mód:

- a fertőzött szőlő tőkék kivágása és**
- a betegséget terjesztő amerikai szőlőkabóca elleni védekezés**

A zárlati fertőzés terjedésének elkerülése és a betegség felszámolásának érdekében a körülhatárolt terület minden szőlő növény és ültetvény tulajdonosa, valamint használója az alábbi előírásokat köteles betartani:

Az amerikai szőlőkabóca (Scaphoideus titanus), mint a zárlati károsítót terjesztő rovarvektor elleni védekezés a zárlat fenntartásáig a rovar biológiájához időzítve, a vegetációs időszakban (június közepétől kezdődően) minimum 3 alkalommal kötelező.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által a körülhatárolt területeken elvégzett felmérések szerint **az amerikai szőlőkabóca (Scaphoideus titanus) imágójának egyedszáma a szüret utáni időszakban is indokolja a védekezést. Az idei évben a szüret utáni időszakban történő felhasználásra szükséghelyzeti engedélyt kaptak a Karate Zeon 5 CS és Klartan 24 EW rovarölő szerek.** A szüret utáni időszakban a Karate Zeon 5 CS és Klartan 24 EW rovarölő szerek maximum 2 alkalommal használhatók fel úgy, hogy **a készítmények ugyanazon a területen egy évben csak kétszer juttathatók ki** az engedélyokiratokban foglalt további egyéb előírások szigorú betartása mellett (<https://portal.nebih.gov.hu/adatbazisok-noveny>). Az eltérő hatóanyag tartalmú rovarölő szereket a szerrotáció kialakítása miatt felváltva szükséges használni.

Továbbá javasolt a szőlő levél hullásának kezdetét követő (októberi) időszakban **az őszi lemosó permetezés elvégzése olaj tartalmú készítménnyel az amerikai szőlőkabóca által lerakott tojások gyérítése céljából.** Az őszi lemosó permetezést nagy lé mennyiséggel szükséges elvégezni és a szőlő kétéves és annál idősebb törke részeire kell kijuttatni.

A kezelésekről nyilvántartást (permetezési naplót) szükséges vezetni, melyet az utolsó bejegyzéstől számított 3 évig meg kell őrizni!

A növényvédő szerek kijuttatása során - adott esetben - figyelmet kell fordítani a gyártó ajánlása szerint a permetlé pH-jának beállítására, valamint a növényvédő szerek UV érzékenysége miatt a kijuttatás napszakának a megválasztására.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv felhívja a szőlőtermelők figyelmét, hogy a védekezés során az integrált növényvédelem alapelveinek érvényre jutása érdekében a növényvédelmi technológia meghatározása során figyelemmel kell lenni a rezisztencia kialakulásának megelőzésére, ezért a növényvédő szerek okirataiban meghatározott kezelések évenkénti maximális számának betartása mindenkor szükséges.

Jelen felhívás az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv szakmai javaslatának is tekintendő, így az agrár-környezetvédelmi programban szereplő támogatást igénylők egyszeri alkalmazásra az engedélyben foglaltaknak megfelelően felhasználhatják a környezetkímélő besorolásba nem került növényvédőszer-hatóanyagokat.

Az agrár-környezetvédelmi programban szereplő kedvezményezettek a pályázati felhívás részletszabályait tartalmazó 2b. mellékletének 2.1 pontja szerint jelen védekezési felhívás szerint a Nemzeti Irányító Hatóság által közleményben közzétett nem, vagy csak korlátozással használható növényvédő szert is felhasználhatnak a körülhatárolt területen belül. Az ilyen felhasználás **vis maior eseménynek minősül**, amely elismertetése a Nemzeti Kifizető Ügynökségnél szükséges. A vis maior elismerése iránti kérelmet és annak bekövetkezését igazoló dokumentumokat az elektronikus kapcsolattartás szabályai szerint a vis maior kérelem benyújtására szolgáló felületen keresztül kell benyújtania

Az agrár-ökológiai programban (AÖP) pedig a méhekre veszélyes szerek használati tilalma ültetvényekben gyakorlatot választóknak az engedélyokirat alapján méhekre kifejezetten vagy mérsékelten veszélyes, illetve kockázatos besorolású növényvédő szerek használata tilos.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv vizsgálata szerint a szőlő aranyszínű sárgaság betegség tünetei az idei évben korábban jelentek meg és az eddigi években nem tapasztalt mértékben jelentkeznek.

A betegség elleni védekezés másik pillére ebben az időszakban is a szőlő növények folyamatos szemlézése.

A fertőzési gyanú bejelentése kötelező az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv részére (Tel: 06/92/550-160, E-mail: noveny.talajvedelem@zala.gov.hu) a 2025. évi fertőzések alapján fertőzött körzetbe sorolt, a védő (puffer) zónába tartozó települések, a zárlati intézkedéssel még nem érintett települések esetében a leveles hajtások eltávolítása, a tőke kivágása előtt. A fertőzési gyanú bejelentését követően az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv helyszíni szemle során jelöli meg a tünetes szőlő növényeket és határozatban rendeli el azok kivágását, illetve közli a további zárlati előírásokat.

A 2025. év előtt fertőzött körzetbe sorolt településeken az előző évek során elrendelt zárlati intézkedésnek megfelelően a tüneteket mutató, a további fertőzés forrását és a betegség fennmaradását biztosító tőkéket gyökerestől ki kell kivágni és megsemmisíteni.

A körülhatárolt területről hatósági engedély nélkül szőlő növényt, szőlő szaporító- és ültetési anyagot, egyéb gazdanövényt: erdei iszalagot (*Clematis vitalba*) kivinni, illetve a károsító terjedését elősegítő terméket, anyagot, eszközt a területre bevinni tilos!

A szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma fertőzést terjesztő amerikai szőlőkabóca rovar szőlővesszőkre esetlegesen lerakott tojásainak elpusztítása érdekében a tél végi metszéssel eltávolított vesszőket égetéssel kell megsemmisíteni, valamint tavasszal a rügycakadás

közelebbi időszakban olajos (paraffin- vagy vazelinolaj) készítményekkel kell gyéríteni a vesszőkön áttelelő tojások számát.

Fontos! Az eredményes védekezés feltétele, hogy minden szőlőtermelő védekezzen a védekezési felhívás figyelembevételével, és ne veszélyeztessen sem a saját, sem a szomszédos termelők növényvédelmi, növény-egészségügyi biztonságát a védekezés elmulasztásával.

Zárlati intézkedéssel érintett települések - **fertőzött körzet**:

Alsónemesapáti, Alsórajk, Bak, Babosdöbréte, Baktúttös, Balatongyörök, Barlahida, Becsehely, Belezna, Bocfőde, Bocska, Boncodfőde, Böde, Börzönce, Bucsuszentlászló, Bucsuta, Csapi, Csátár, Cserszegtomaj, Csertalakos, Csonkahegyhát, Csörnyefőde, Dióskál, Dobri, Egervár, Eszteregnye, Felsőrajk, Fityeháza, Fűzvölgy, Galambok, Garabonc, Gellénháza, Gelse, Gelsesziget, Gosztola, Gősfő, Gutorfőde, Hahót, Hernyék, Homokkomárom, Hosszúvölgy, Iklódbördőce, Iborfia, Kacorlak, Kávás, Kehidakustány, Keménfa, Kerkaszentkirály, Kerkateskánd, Kilimán, Kiscsehi, Kiskutas, Kispáli, Kistréce, Kistolmács, Kerecsény, Lakhegy, Lendvadedes, Lenti, Letenye, Lickóvadás, Lovászi, Magyarszentmiklós, Magyarszerdahely, Milejszeg, Molnári, Murakeresztúr, Murarátka, Nagybakónak, Nagykanizsa, Nagykapornak, Nagylengyel, Nagypáli, Nagyréce, Nemesetés, Nemesszentandrás, Nova, Ormándlak, Orosztony, Padár, Pacsa, Pálfiszeg, Petőhenye, Petrikeresztúr, Petrivente, Pölöske, Pölöskefő, Pötréte, Pusztaderics, Pusztamagyaród, Pusztaszentlászló, Rédcis, Rigyác, Salomvár, Sárhida, Sármellék, Söjtör, Szentgyörgyvár, Szentkozmadombja, Szentlázló, Szentpéterfőde, Szécsisziget, Teskánd, Tófej, Tormafőde, Tornyszentmiklós, Tótszentmárton, Újudvar, Vasboldogasszony, Vállus, Várköly, Vindornyafok, Vonyarcvashegy, Zajk, Zalaboldogfa, Zalaegerszeg, Zalaigrice, Zalaháshágy, Zalaistván, Zalalövő, Zalakaros, Zalakoppány, Zalamerénye, Zalaszentbalázs, Zalaszentgyörgy, Zalaszentjakab, Zalaszentlászló, Zalaszentmihály, Zalatárnok, Zalaudvarnok, Zebecke,

A 2025. évi fertőzések alapján fertőzött körzetbe sorolt települések: **Kemendollár, Nagyrada, Páka, Tekenye, Túrje, Zalacséb, Zalasabar, Zalaszentgrót, Vöckönd**

Zárlati intézkedéssel érintett települések – **védő (puffer) zóna**:

Alibánfa, Almásháza, Alsópáhok, Bagod, Batyk, Becsvölgye, Bezeréd, Bókaháza, Borsfa, Csőde, Csömödér, Dobronhegy, Dötk, Egeraracs, Esztergályhorvát, Felsőpáhok, Gétye, Gombosszeg, Gyenesdiás, Gyülevész, Gyűrűs, Hévíz, Hottó, Iborfia, Keszthely, Kisbucsa, Kisgömbő, Kissziget, Maróc, Miháld, Mihályfa, Mikekarácsonyfa, Misefa, Muraszemenye, Nagyutas, Nemesapáti, Nemesrádó, Nemessándorháza, Németfalva, Óhid, Oltárc, Orbánosfa, Pakod, Pókaszeptek, Sand, Semjénháza, Sénye, Sormás, Surd, Szalapa, Szentmargitfalva, Szentpéterúr, Szepetnek, Szilvagy, Tilaj, Tilajújhegy, Tótszerdahely, Valkonya, Vindornyaszőlős, Zalaapáti, Zalacsány, Zalaköveskút, Zalasárszeg, Zalaszentiván, Zalaszentlőrinc, Zalaszentmárton, Zalaújlak

Zalaegerszeg, 2025. szeptember 22.

Dr. Sifter Rózsa főispán nevében és megbízásából:

Szabó Béla
osztályvezető

